

זהירות דרמטופילוזיס (סטרפטוטריכוזיס)

מחלת עור, נפוצה כלל עולמית,
הנגרמת על ידי החיידק
Dermatophilus congolensis.
חיידק גרם חיובי, תושב קבע על
העור, בעל יכולת תנועה, המתרבה
וגורם למחלה בתנאי לחות גבוהים
כמו גשם או צינון ובעור שניזוק
(עקב עקיצת קרציות, זבובים,
פצעים, אור שמש) •

ד"ר מאור קדמי DVM PhD
יועץ מחלות טפיליות ומחלות עור, בחקלאית

המחלה נפוצה וחריפה יותר באזורים בעלי מזג אויר טרופי
או סוב-טרופי, אין העדפה לגזע, מין או גיל. אך במדינות
אנדמיות כמו ישראל בעלי-חיים בוגרים פחות רגישים
למחלה מאשר הצעירים.
המחלה פוגעת בטווח רחב של בעלי-חיים (פרט לבעלי-כנף).
חשיבותה הכלכלית בגרימת תחלואה אשר לרוב הינה

דרמטופילוזיס הצורה הכרונית התת-קלינית, נקראת גם הצורה
הרטובה או צורת מריחת המברשת, בסיס הזנב הוא האזור
אופייני לצורה זו

המחלה מועברת
מבעלי החיים
לבני אדם וגורמת
להופעת מורסות
מוגלתיות וכואבות
באזור המגע

תקריב של העור, ניתן לראות כאלו משהו מרח דבק על השערות באזור בסיס הזנב, מכאן נובע שם הצורה

דרמטופילוזיס בעיזים ישנן 4 מופעים קליניים

1. דלקת עור מוגלתית מפרישה באזור הפנים ושק האשכים.
2. צורה כרונית גידולית, יכולה להופיע בכל מקום הגוף.
3. דלקת עור של האוזניים בלבד.
4. דלקת מוגלתית מפרישה בעור שבתוך האוזניים - מופיע גם בצעירים בגיל מספר ימים ואילך.

אבחון

היסטוריה - חשיפה פתאומית לאחד מהגורמים הראשוניים (הרטבה, פציעה...), שינוי ממשק צינור.
בעל-חיים: צעירים, מבכירות לאחר המלטה ראשונה, עם סימנים קליניים אופייניים.
מעבדה: תרבות, ביופסיה של נגע עור או משטח מגע - מבנה החיידק בצורת שרשרת מאוד אופייני.

טיפול

הסרת הגורם הראשוני הכרחית להצלחת הטיפול.
במקרים הכרוניים אין צורך לטפל אלא אם מתפתחת דלקת עור משנית.

1. במקרים האקוטים כאשר בעל החיים מראה סימני מחלה קשים, ניתן לטפל באנטיביוטיקה משפחת הפנצילינים או צפלוספורינים. בעת התפרצות ניתן לשנות את שיטת הצינור בחצר ההמתנה מהמטרה לערפול, על ידי החלפת הדיזות לכאלו בעלי ספיקה של כ-120 ליטר/שעה וללחץ שלא יעלה על 3 אטמוספרות.

מניעה

משטר צינור יעיל: הרטבה ולאחר מכן אוורור עד יבוש מלא של הפרה, יחס מקובל 1:9.
שמירה על משטר צינור אחיד, ללא שינויים פתאומיים. רוב ההתפרצויות בארץ אשר הסבו נזק רב. אירעו במשקים שבהם לא היה צינור ולפתע עקב איחוד או בניית סככות חדשות החלו לצנן את הפרות או העלו את מספר הצננים ביממה. המבכירות לאחר ההמלטה הן הקבוצה הרגישה ביותר למחלה במשק וכמו כן סובלות פחות מהכבדת החום. מומלץ להפרידם ולבצע צינור הדרגתי.

זאנוזה

המחלה מועברת מבעלי החיים לבני אדם וגורמת להופעת מורסות מוגלתיות וכואבות באזור המגע. מומלץ לא לגעת בפרות חולות, במידה ואין ברירה להשתמש בכפפות, בגדים עם שרוולים ארוכים, כובע ומגפיים. לאחר המגע לבצע חיטוי במים חמים וסבון.

דרמטופילוזיס, הצורה האקוטית, מפושת בכל הגוף

(חצ'קונים) הנגעים יכולים להופיע בצורה מקומית עד מפושתת בכל הגוף. מלווה לעיתים בירידה בחלב, עלייה בתאים סומטיים, איבוד משקל ללא גרד. משך המחלה בין שבוע לשלושה שבועות, בתנאי שמפסקים את הגורם הראשוני.

2. צורה גידולית

צורה נדירה אשר אובחנה בבני בקר בגיל שבוע עד שלושה שבועות. הופעת גבשושיות בלשון (גידול של תאי האפיתל של הלשון).

3. צורה כרונית I, צורת המראה הרטוב

הצורה הנפוצה ביותר, הבקר נראה כאילו הורטב או מרחו את פרוותו במברשת, השיער דבוק בקבצים ונתלש בקלות. הפרות נשאות, לא מלווה בסימנים קליניים נוספים.

4. צורה כרונית II

צורה נדירה אשר אובחנה רק בפרים. העור מתעבה ומופיעות גבשושיות סביב פי הטבעת.

5. צורה כרונית III הצורה הנודולרית

צורה נדירה אשר לא אובחן בארץ. מופע של מקבצי גידולים (הנראים כמו יבלות - פפילומטוטיים) באזורים שונים בגוף, גם בלשון. יכול להופיע גם בבקר בוגר.

דרמטופילוזיס בכבשים ישנן 3 מופעים קליניים

1. דלקת מוגלתית מפרישה, היווצרות של גלדים באזורים בהם יש שיער ובשק האשכים.
2. דלקת עור דמויות פטרייה, באזורי הצמר והצוואר. נשירת צמר, התעבות של העור ותתכן דלקת עור משנית בעקבות שגשוג טפילי עור.
3. ריקבון טלף (דמוי תות-שדה), דלקת עור בחלק התחתון של הרגליים ובאזור הטלפיים. נפוץ בעיקר בכבשים המצויות במרעה רטוב או חצרות רטובות.

